

जा.क्र./एसयु/बीओएस/

No 0 0 2 4 4

दिनांक : 0 6 MAR 2021

प्रति,

मा.प्राचार्य, /संचालक

सर्व संलग्नित महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्था,
(मानवविज्ञान विद्याशाखे अंतर्गत)
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

मा.अधिविभाग प्रमुख,

सर्व पदव्युत्तर अधिविभाग व महाविद्यालये,
(मानवविज्ञान विद्याशाखे अंतर्गत)
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

विषय:- शैक्षणिक वर्ष 2020-21 च्या परिक्षेसाठीच्या प्रश्ननियोजनासाठी अभ्यासक्रम कमी करण्यात आला असलेबाबत.

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषयासंदर्भात विद्यापीठ अधिकार मंडळाच्या निर्णयानुसार आपणास कळविण्यात येते की, मानवविज्ञान विद्याशाखा अंतर्गत येणाऱ्या अभ्यासक्रमामधील शैक्षणिक वर्ष 2020-21 च्या परिक्षेच्या प्रश्नपत्रिका नियोजनासाठी अभ्यासक्रम कमी करण्यात आला आहे. (सोबतच्या यादीप्रमाणे.) तथापी जे घटक प्रश्नपत्रिका नियोजनासाठी वगळण्यात आले आहेत, त्यांचे अध्यापन पूर्ण करण्यात यावे.

सदरचा कमी करण्यात आलेला अभ्यासक्रम विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in (Students Online Syllabus) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला आहे. सदरचे परिपत्रक विद्यार्थी, पालक, शिक्षक, शिक्षकेतर सेवक यांच्या निदर्शनास आणून द्यावे, व महाविद्यालयाच्या नोटीस बोर्डवर लावावे.

कळावे,

आपला विश्वासू

उपकुलसचिव

सोबत: वरिलप्रमाणे.

प्रत :- 1) संचालक,परीक्षा व मुल्यमापन मंडळ.

2) प्र.अधिष्ठाता, मानवविज्ञान विद्याशाखा.

3) अध्यक्ष,सर्व अभ्यासमंडळ/अस्थायी मंडळ, मानवविज्ञान विद्याशाखा.

4) उपकुलसचिव, परीक्षा व बी.ए/बी.कॉम/बी.एस्सी/ इतर परीक्षा 1/2 परीक्षा विभाग

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

वर्ग	सत्र	विषय	वगळलेला अभ्यासक्रम
बी.ए./बी. कॉम भाग 1, 2, 3	सत्र 1 ते 6	मराठी	मराठी विषयाच्या नियमित व आय.डी.एस अभ्यासक्रमाच्या सर्व अभ्यासपत्रिकांमधील (पेपर मधील) विभाग 4 (Modul- IV)
एम.ए. भाग 1, 2	सत्र 1 ते 4	मराठी	मराठी विषयाच्या नियमित व आय.डी.एस अभ्यासक्रमाच्या सर्व अभ्यासपत्रिकांमधील (पेपर मधील) विभाग 4 (Modul- IV)
बी.ए./बी. कॉम भाग 1, 2, 3	सत्र 1 ते 6	हिंदी	बी.ए. भाग 1 हिंदी (आवश्यक) Compulsory प्रथम सत्र पेपर (A) सृजनात्मक लेखन इकाई - 04 सत्र - 2 पेपर (B) व्यावहारिक लेखन इकाई - 04 बी.ए. भाग-1 हिंदी (Optional) ऐच्छिक सत्र - 1 पेपर क. 1 हिंदी कविता इकाई - 04 सत्र - 2 पेपर क. 2 हिंदी गद्य साहित्य इकाई - 01 बी.ए. भाग 2 हिंदी (I.D.S) प्रयोजनमूलक हिंदी I सत्र - 3 पेपर क. I इकाई - 04 प्रयोजनमूलक हिंदी II सत्र - 4 पेपर क. II इकाई - 04 बी.ए. भाग 2 (हिंदी) अस्मितामूलक विमर्श और हिंदी गद्य साहित्य सत्र - 3 पेपर क. III इकाई - 03 हिंदी संतकाल तथा राष्ट्रीय कालधारा पेपर नं. IV सत्र - 3 पेपर नं IV इकाई - 04 रोजगार पटक हिंदी पेपर नं. V सत्र - 4 पेपर नं V इकाई - 03 अस्मितामूलक विमर्श और हिंदी पद्य साहित्य पेपर क. VI सत्र - 4 पेपर नं VI इकाई -01

			बी.ए. भाग 3 सत्र – V प्रश्न पत्र क. VII विद्या विशेष का अध्ययन VII इकाई – 01 प्रश्न पत्र क. VIII साहित्यशास्त्र – VIII इकाई – 04 हिंदी साहित्य का इतिहास – IX इकाई – 04 प्रयोजनमुलक हिंदी पेपर क X इकाई – 02 भाषा विज्ञान हिंदी भाषा पेपर क XI इकाई – 02 सत्र – VI विद्या विशेष का अध्ययन पेपर नं. XII इकाई – 01 साहित्यशास्त्र और हिंदी आलोचना पेपर नं. XIII इकाई – 03 हिंदी साहित्य का इतिहास पेपर नं. XIV इकाई – 04 प्रयोजनमुलक हिंदी पेपर नं. XV इकाई – 03 भाषा विज्ञान और हिंदी भाषा पेपर नं. XVI इकाई – 01
एम.ए. भाग 1, 2	सत्र 1 ते 4	हिंदी	सत्र – I - पेपर क. I ईकाई –3 - पेपर क. II ईकाई –1 - पेपर क. III ईकाई –1 ऐच्छिक - पेपर क. IV अ ईकाई –4 - पेपर क. IV ब ईकाई –4 - पेपर क. IV क ईकाई –1 - पेपर क. IV ड ईकाई –4 - पेपर क. IV इ ईकाई –4 सत्र – II - पेपर क. V ईकाई –4 - पेपर क. VI ईकाई –2 - पेपर क. VII ईकाई –2 ऐच्छिक

1. पेपर क. VIII अ ईकाई -4
2. पेपर क. VIII ब ईकाई -4
3. पेपर क. VIII क ईकाई -1
4. पेपर क. VIII ड ईकाई -4
5. पेपर क. VIII इ ईकाई -4

सत्र - III

1. पेपर क. IX ईकाई -4
2. पेपर क. X ईकाई - 4
3. पेपर क. XI ईकाई -4

ऐच्छिक

1. पेपर क. XII अ ईकाई -4
2. पेपर क. XII ब ईकाई -4
3. पेपर क. XII क ईकाई -1
4. पेपर क. XII ड ईकाई -4
5. पेपर क. XII इ ईकाई -4

सत्र - IV

1. पेपर क. XIII ईकाई - 1
2. पेपर क. XIV ईकाई - 2
3. पेपर क. XV ईकाई - 3

ऐच्छिक

1. पेपर क. XVI अ ईकाई - 4
2. पेपर क. XVI ब ईकाई - 4
3. पेपर क. XVI क ईकाई - 3
4. पेपर क. XVI ड ईकाई - 4
5. पेपर क. XVI इ ईकाई - 4

M.A. Part – I and II English

Paper (Code)	Paper no	Course Title	Syllabus to be curtailed (Academic year 2020-2021)
69786	C-1	Poetry in English up to 19th century	Unit 1
69787	C-2	Fiction in English up to 19th century	Unit 4
69788	C-3	Introduction to Modern Linguistics	Unit 4
69789	G-1 E-1	British Renaissance Literature	Unit 1
69790	G-2 E-1	American Literature up to Civil War	Unit 4
69791	G-3 E-1	Indian English Literature	Unit 4
69792	G-4 E-1	Applied Linguistics	Unit 4
70367	C-4	Poetry in English: Modern and Postmodern	Unit 1
70368	C-5	Fiction in English: Modern and Postmodern	Unit 4
70369	C-6	Sociolinguistics and Stylistics	Unit 1
70370	G-1 E-2	British Neoclassical and Romantic Literature	Unit 4
70371	G-2 E-2	American Literature from the Civil War to the Turn of the Century	Unit 4
70372	G-3 E-2	English Literatures of SAARC Nations	Unit 3
70373	G-4 E-2	Theories of Language Learning	Unit 4
71321	C-7	Drama in English up to 19th century	Unit 4
71322	C-8	Critical Theories- I	Unit 3
71323	G-1 E-3	Victorian and Early Modern Period	Unit 4
71324	G-2 E-3	Modern American Literature	Unit 4
71325	G-3 E-3	African and Caribbean Literature	Unit 4
71326	G-4 E-3	Theoretical and Descriptive Linguistics	Unit 4
71331	G-1 E-4	Modern and Postmodern British Literature	Unit 4
71332	G-2 E-4	Postmodern American Literature	Unit 4
71333	G-3 E-4	Australian and Canadian Literature	Unit 4
71334	G-4 E-4	English Language Teaching	Unit 3
72558	C-9	Drama in English: Modern and Postmodern	Unit 2
72559	C-10	Critical Theories- II	Unit 4
72560	G-1 E-5	British Literature and Interdisciplinary Studies	Unit 3
Paper (Code)	Paper no	Course Title	Syllabus to be curtailed (Academic year 2020-2021)
	G-1 E-5	Special Author: Kingsley Amis (For PG Centres and Distance Mode Students only)	Unit 4
72561	G-2 E-5	American Literature and Interdisciplinary Studies	Unit 4
	G-2 E-5	Special Author: Ernest Hemingway (For PG Centres and Distance Mode Students only)	Unit 4
72562	G-3 E-5	Interdisciplinary Studies and New Literatures	Unit 2
	G-3 E-5	Special Author: Amitav Ghosh (For PG Centres and Distance Mode Students only)	Unit 4
72563	G-4 E-5	Stylistics	Unit 1
72568	G-1 E-6	Research Methodology: British Literature	Unit 3
	G-1 E-6	British Women Writers (For PG Centres and Distance Mode Students only)	Unit 4
72569	G-2 E-6	Research Methodology: American Literature	Unit 3
	G-2 E-6	American Women Writers (For PG Centres and Distance Mode Students only)	Unit 4
72570	G-3 E-6	Research Methodology: New Literatures	Unit 3
	G3 E 6 –	Postcolonial Women Writers (For PG Centres and Distance Mode Students only)	Unit 2
72571	G-4 E-6	Research Methodology: Linguistics	Unit 3

Board of the Studies in English and Linguistics

Syllabus to be Curtailed

Class	Paper No	Title	Syllabus to be Curtailed
B.A. I	AECC-Paper A	ENGLISH FOR COMMUNICATION	Module IV A) My School- Rabindranath Tagore B) All the World's a Stage -William Shakespeare C) The Secret- V.V. Shirwadkar (Kusumagraj)
	AECC-Paper B	ENGLISH FOR COMMUNICATION	Module VIII A. My Elder Brother B. The Tiger C. A Poet
	DSC	Modern Indian Writing in English Translation	Module IV A. A Season Of No Return -Gurdial Singh B. Fakir Mohan Senapati 'Rebati'
		Modern Indian Writing in English Translation	Module II G. M. Muktibodh: i) The Void ii) So Very Far
	Linguistics DSC-Paper I	An Introduction to Linguistics	Module IV: Morphological Analysis – Inflectional vs Derivational, Word Formation Process
	Linguistics DSC-Paper I	An Introduction to Linguistics	Module IV: Pragmatics
B.Com I		ENGLISH FOR BUSINESS COMMUNICATION	Module IV A. Kabuliwala- Rabindranath Tagore B. Offering in the Temple C. Felling of the Banyan Tree- Dilip Chitre
		ENGLISH FOR BUSINESS COMMUNICATION	Module VIII A. War- Luigi Pirandello B. The Cuckoo- William Wordsworth C. Let Me Not... William Shakespeare
B.Sc I	AECC- Paper A	ENGLISH FOR COMMUNICATION	Module IV A) The Auspicious Vision- Tagore B. The Book - Ifikar Rizvi
	AECC- Paper B	ENGLISH FOR COMMUNICATION	Module VIII A)The Golden Touch -Nathaniel Hawthorne B) Offering in the Temple -Desika Vinayakam Pillai
B.A. II	AECC- Paper C	ENGLISH FOR COMMUNICATION	Module IV A) Father Returning Home –Dilip Chitre B) There is a Garden in Her Face – Thomas Campion
	AECC- Paper D	ENGLISH FOR COMMUNICATION	Module VIII A) An Old Man's Wisdom – Sudha Murty B) My Soul has a Hat – Mário de Andrade
	LINGUISTICS (I.D.S) (Paper I) (Semester III)	LANGUAGE AND LINGUISTICS	Module: III Phonetics I) Speech Mechanism II) Phonetics:
	LINGUISTICS (I.D.S) (Paper II) (Semester IV)	LANGUAGE AND LINGUISTICS	Module: IV Pragmatics
	(DSC-C5) English (Paper III) (Semester III)	LITERATURE AND CINEMA	Module II Adaptation as Interpretation
	(DSC-C29) English (Paper V) (Semester IV)	LITERATURE AND CINEMA	Module II Hollywood and 'Bollywood'
	(DSC-C6) English (Paper IV) (Semester III)	PARTITION LITERATURE	Module II Communal conflicts and Violence

	(DSC-C30) English (Paper VI) (Semester IV)	PARTITION LITERATURE	Module IV Short Stories: Defend Yourself Against Me - Bapsi Sidhwa A Leaf in the Storm - Lalithambika Antharjanam
	DSC-D17) LINGUISTICS (Paper III) (Semester III)	INTRODUCTION TO MODERN GRAMMAR	Module I Orientation: 1. What is Grammar? 2. Prescriptive and Descriptive Grammar
	(DSC-D45) LINGUISTICS (Paper V) (Semester IV)	INTRODUCTION TO MODERN GRAMMAR	Module II 1. Subordinate Clauses 2. Co-ordination
	(DSC-D18) LINGUISTICS (Paper IV) (Semester III)	PERSPECTIVES ON MODERN LINGUISTICS	Module III Linguistics
	(DSC-D46) LINGUISTICS (Paper VI) (Semester IV)	PERSPECTIVES ON MODERN LINGUISTICS	Module IV Varieties of Language
B.Com II	AECC- Paper C	ENGLISH FOR BUSINESS COMMUNICATION	Module IV A) Stormy Arrival in South Africa – Mohandas Karamchand Gandhi B) The Road Not Taken – Robert Frost
	AECC- Paper D	ENGLISH FOR BUSINESS COMMUNICATION	Module VIII A) The Verger – Somerset Maugham B) I Am the People, the Mob – Carl Sandburg C) One Day I Wrote Her Name – Edmund Spenser
B.Sc III	AECC	ENGLISH FOR COMMUNICATION	Module IV
		ENGLISH FOR COMMUNICATION	Module VIII
B.A. III	AECC Semester V (Paper E)	ENGLISH FOR COMMUNICATION	Module IV A. I Shall Return To This Bengal - Jibananda Das B. (i) Song of Youth - A. P. J. Abdul Kalam (ii) The Orphan Girl - Henry Derezio
	Semester VI (Paper F)	ENGLISH FOR COMMUNICATION	MODULE VIII A. The Mystic Drum - Gabriel Okara B. (i) Two Dead Soldiers- Jean Arasanayagam (ii) Bora Ring - Judith Wright
	Semester V (Paper VII) (DSE- E11)	INTRODUCTION TO LITERARY CRITICISM	Module III-Neo-classical Criticism: <i>Dr. Samuel Johnson's Preface to Shakespeare</i> (1765)
	Semester VI (Paper XII) (DSE- E136)	INTRODUCTION TO LITERARY CRITICISM	Module VII Modern Criticism: <i>T S Eliot's Tradition and Individual Talent</i> (1919)
	Semester V (Paper VIII) (DSE – E12)	ENGLISH POETRY	Module IV Selections from Romantic Poetry:
	Semester VI (Paper XIII) (DSE – E137)	ENGLISH POETRY	Module VII Selections from Modern English Poetry
	Semester V (Paper IX) ((DSE – E13)	ENGLISH DRAMA	Module IV <i>Hamlet</i> – William Shakespeare
	Semester VI (Paper XIV) (DSE – E138)	ENGLISH DRAMA	Module VIII <i>Harvest</i> – Manjula Padmanabhan
	Semester V (Paper X) ((DSE – E14)	ENGLISH NOVEL	Module IV <i>The Power and the Glory</i> – Graham Greene
	Semester VI (Paper XV) (DSE – E139)	ENGLISH NOVEL	Module VIII The Guide - R. K. Narayan
	Semester V –Paper XI (DSE	LANGUAGE AND LINGUISTICS	Module II Phonology
	Semester VI – Paper XVI (DSE - E140)	LANGUAGE AND LINGUISTICS	Module VII Subordination and Coordination

इतर भाषा –
Sanskrit (Compulsory)
B.A. Part – I
SEMESTER - I
Choice Based Credit System
Syllabus **excluded from assessment / examination for the academic year 2020-21**
COURSE-A
COURSE NAME –CRITICAL SURVEY OF SANSKRIT LITERATURE (GE—1)

Sr. No.	Module NO.	Module's Name
1	4	आर्षे महाकाव्य (ब) महाभारत-काल, विकास, विषय-वस्तु, विश्वकोशात्मक स्वरूप, सांस्कृतिक महत्त्व

SEMESTER – II

COURSE-B

COURSE NAME –DRAMA (GE—2)

Sr. No.	Module NO.	Module's Name
1	3	प्रतिमानाटकम् of भासअंक दुसरा व तिसरा

टीप- शैक्षणिक वर्ष-२०२०-२१ मध्ये घेण्यात येणाऱ्या परीक्षांत वरीलवगळलेल्या अभ्यासक्रमातील घटक व उपघटकांवर आधारित कोणताही प्रश्न विचारला जाऊ नये.

B.A. Part – I
SEMESTER - I
Sanskrit (DSC) (Lower Level)
Choice Based Credit System
Syllabus **excluded from assessment / examination for the academic year 2020-21**
COURSE- I
COURSE NAME – SANSKRIT LITERATURE संस्कृतसाहित्य(DSE 1)

Sr. No.	Module NO.	Module's Name	अध्याय क्र.	श्लोक क्र.
1	4	चाणक्यनीति	८	७,१२,२०
			९	६,१०
			१०	२,३,७,१५,१६
			११	६,८,१०
			१२	१,३,७,१२
			१३	२,१९
			१४	९,१५,१७
			१६	५,१५,१७,२०

SEMESTER -- II
COURSE -- II
COURSE NAME – NITI LITERATURE (DSE 2)

Sr. No.	Module NO.	Module's Name
1	2	पञ्चतन्त्रम् – मूर्ख-पण्डित-कथा, वानर-मकर-मच्छ-कथा, गङ्गदत्त मण्डूक-कथा ।

टीप- शैक्षणिक वर्ष-२०२०-२१ मध्ये घेण्यात येणाऱ्या परीक्षांत वरीलवगळलेल्या अभ्यासक्रमातील घटक व उपघटकांवर आधारित कोणताही प्रश्न विचारला जाऊ नये.

B.A. Part – I
SEMESTER - I
Sanskrit (DSC) (Higher Level)
Choice Based Credit System

Syllabus excluded from assessment / examination for the academic year 2020-21

COURSE- I

COURSE NAME – CLASSICAL SANSKRIT LITERATURE (POETRY) (DSE—1)

Sr. No.	Module NO.	Module's Name
1	3	किरातार्जुनीयम् – सर्ग १ (श्लोक १-२५)

SEMESTER -- II
COURSE -- II
COURSE NAME –DRAMA(DSE—2)

Sr. No.	Module NO.	Module's Name
1	3	उत्तररामचरितम् of भवभूति अंक दसरा व तिसरा

टीप- शैक्षणिक वर्ष-२०२०-२१ मध्ये घेण्यात येणाऱ्या परीक्षांत वरीलवगळलेल्या अभ्यासक्रमातील घटक व उपघटकांवर आधारित कोणताही प्रश्न विचारला जाऊ नये.

Sanskrit (DSC)
B.A Part II
Semester III
Choice Based Credit System
Syllabus excluded from assessment / examination for the academic year 2020-21
Course III
Course Name : Sanskrit Drama

Sr. No.	Module NO.	Module's Name
1	4	General introduction to famous Sanskrit Dramatist and their Dramas : (Kalidāsa, Shudraka, Vishākhaḍatta, Harsha, Bhavabhūti)

B.A Part II
Semester III
Course - IV
Course Name: Upaniṣhad and Gītā (Īśāvāsyopniṣad and Gītā -Chapter 2,3)

Sr. No.	Module NO.	Module's Name
1	1	General Introduction to Upaniṣadic Philosophy (ātman, brahman, īśvara, karma, sṛṣṭi)

B.A Part II
Semester IV
Course – V
Course Name: Literary criticism

Sr. No.	Module NO.	Module's Name
1	3	KāvyaPrakāśa: Kāvyaśvarūpa
2	4	Figures of Speech- A. Anuprāsa, Yamaka, Śleṣa, Vākrokti, Punaruktavādabhasa

BA Part II
Semester IV
Course VI
Course Name :Nīti Literature

Sr. No.	Module NO.	Module's Name
1	1	Panchatantram Text introduction of the following मित्रभेदतः काकी-कनकसूत्र-कृष्णसर्प-कथा and लुब्ध-बक-कर्कटक-कथा

टीप- शैक्षणिक वर्ष-२०२०-२१ मध्ये घेण्यात येणाऱ्या परीक्षांत वरीलवगळलेल्या अभ्यासक्रमातील घटक व उपघटकांवर आधारित कोणताही प्रश्न विचारला जाऊ नये.

बी. ए. भाग-३, संस्कृत(DSE)

सुधारित/नवीन अभ्यासक्रम(CBCS)

शैक्षणिक वर्ष-२०२०-२१ करिता मूल्यमापन/परीक्षा यातून वगळण्यात आलेला अभ्यासक्रम

सत्र-५, पेपर क्र.-७

शीर्षक- वेदोक्तसूक्ते

अनु.क्र.	घटक क्र.	सूक्त क्र. वनाव	वेदाचे नाव	मंडल व सूक्त क्र.
१	२	४-अक्षसूक्त	ऋग्वेद	१.३४
२	४	८-पृथिवीसूक्त	अथर्ववेद	१२.१

सत्र-५, पेपर क्र.-८

शीर्षक- वेदान्त

अनु.क्र.	घटक क्र.	सूत्र क्र.
१	३	३१ ते ३५
२	४	३६ ते ४८

सत्र-५, पेपर क्र.-९

शीर्षक- तर्कसंग्रह

अनु. क्र.	घटक क्र.	उपघटक नाव
१.	४	उपमितिखंड, शब्दखंड, कर्मग्रंथ

सत्र-५, पेपर क्र.-१०

शीर्षक- काव्यशास्त्र

अनु. क्र.	घटक क्र.	उल्लास क्र. आणि अलंकार नाव
१	३	१०- तुल्ययोगिता
२	४	१०- अर्थान्तरन्यासः, आक्षेपः, व्याजस्तुतिः, भाविकम्

सत्र-५, पेपर क्र.-११

शीर्षक- पुरातत्त्वविद्या

अनु. क्र.	घटक क्र.	उपघटक नाव
१	३	कनिष्क प्रथमकालीन सारनाथ बौद्ध प्रतिमा अभिलेख
२	४	चंद्र : मेहरौली लोहस्तंभ

बी. ए. भाग-३, संस्कृत(DSE)

सुधारित/नवीन अभ्यासक्रम(CBCS)

शैक्षणिक वर्ष-२०२०-२१ करिता मूल्यमापन/परीक्षा यातून वगळण्यात आलेला अभ्यासक्रम

सत्र-६, पेपर क्र.-१२

शीर्षक- बृहद्संहिता

अनु. क्र.	घटक क्र.	घटक नाव व श्लोक क्र.
१	१	दकार्गलनिरुपणम् - श्लोक-३५ ते ५०
२	३	सस्यजातकनिरुपणम् श्लोक- १ ते १४

सत्र-६, पेपर क्र.-१३

शीर्षक- याज्ञवल्क्यस्मृति

अनु. क्र.	घटक क्र.	उपघटक नाव व श्लोक क्र.
१	४	*वाक्पारुष्यप्रकरणम्-श्लोक- २०४ ते २११ *दंडपारुष्यप्रकरणम्- श्लोक- २१२ ते २२९ *स्तेयप्रकरणम्-श्लोक- २६६ ते २८२

सत्र-६, पेपर क्र.-१४

शीर्षक- वैदिकसाहित्यावलोकन

अनु. क्र.	घटक क्र.	उपघटक नाव
१	१	वेद- ऋग्वेद, यजुर्वेद, सामवेद, अथर्ववेद

सत्र-६, पेपर क्र.-१५

शीर्षक- भामिनीविलास

अनु. क्र.	घटक क्र.	घटक नाव
१	४	*अन्योक्तयः- श्लोक क्र. ७१ ते १००

सत्र-६, पेपर क्र.-१६

शीर्षक- व्याकरण आणि भाषिक कौशल्ये

अनु. क्र	घटक क्र.	घटक नाव
१	४	विभक्त्यर्थ

टीप- शैक्षणिक वर्ष-२०२०-२१ मध्ये घेण्यात येणाऱ्या परीक्षांत वरीलवगळलेल्या अभ्यासक्रमातील घटक व

उपघटकांवर आधारित कोणताही प्रश्न विचारला जाऊ नये.

एम ए संस्कृत गाळलेला अभ्यासक्रम

सेमिस्टर १

पेपर	गाळलेला अभ्यासक्रम
१	शालानिर्माण, प्रातःसूक्त, संज्ञानसूक्त
२	अपशब्द
३	अर्थसंग्रह खंड ६१-८८
४	रत्नावली ३-४ अंक

सेमिस्टर २

पेपर	गाळलेला अभ्यासक्रम
५	च्यवनकथा मनुमत्स्यकथा
६	अर्थविचार
७	सांख्यकारिका ५७-७१
८	आयुर्वेदाचा इतिहास

सेमिस्टर ३

पेपर	गाळलेला अभ्यासक्रम
९	ध्वन्यालोक १ ला उद्योत
१०	शिशुपालवध सर्ग ४ श्लोक ३०-६८
११	आत्मानात्मविवेक खंड ५४-७८
१२	पातंजल योगदर्शन सूत्र ४१-५२

सेमिस्टर ४

पेपर	गाळलेला अभ्यासक्रम
१३	आख्यान साहित्य
१४	अभिज्ञान शाकुंतल ५-६ सर्ग
१५	दर्शन ४ बौद्ध संप्रदाय व त्यांची मते
१६	विहार

इतर भाषा – ऊर्दू
Urdu Syllabus
वगळण्यात आलेला अभ्यासक्रम

	Semester	Module	Page No.
B.A –I (Optional)	I,II	IV	
B.A –I (Compulsory)	I,II	IV	
B.A -II	III,IV,V,VI	III	III,IV,V,Vi
B.A –III	V,VI	IV	VII,VIII,IX,X,XI,XII,XIII,XIV,XV,XVI

Shivaji University, Kolhapur

The syllabus of B.A Kannada (2021) to be deleted for examination

Class	Paper No	Unit deleted
B.A I	Paper I	Unit.4 (Koneya Giraaki)
B.A I	Paper II	Unit.3 (Panchama-Dr.Siddalingayya) Unit.4 (Panchama-Dr.Siddalingayya)
B.A II	Paper.III	Unit.3 (Pushpa Ragale)
B.A II	Paper IV	Unit.4 (Channaveer Kanavi)
B.A II	Paper.V	Unit.4 (Stree sanvedne)
B.A II	Paper VI	Unit.4 (Gooruru Ramsuami Ayyangar)-Namma Yemmege Maatu Tiliyude
B.A. III	Paper VII	Unit.4 (Basavanna,Harihara,Raghvanka,Kumarvyasa,Lakshmisha.
B.A. III	Paper. VIII	Unit.4 Alankaragalu-Anuprasa,Upame,Rupak,Drustanth and Uttaprakshe.
B.A. III	Paper IX	Unit.4 (Pampa Bharat-9 th Aashwasha)
B.A. III	Paper X	Unit.4 (Shanvan Kaoushalya ,patra lekhan,Prabhand lekhanad snagrah Barah,vistarne and kanista barah)
B.A. III	Paper XI	Unit.4 (Janapad Tripadi Sangarah)
B.A. III	Paper XII	Unit.4 (Gopalkrashana Adiga,V.K.Gokak,Shidhalingaya,Devanura Mahadev)
B.A. III	Paper XIII	Unit.4 (Chandasu-Matre,gana,Khyat Karnataka Vartigalu,Tripadi ,Shattapadi,Prasa and Yati)
B.A. III	Paper XIV	Unit.4 -Purandaradasaru,Kanakadasaru(Aayda Kiratanegalu)
B.A. III	Paper XV	Unit.3 Vyaktimatwa Vikas-sandarsan ,sambhashane,Bhashantar) (Kannada-Marathi-Hindhi-English)
B.A. III	Paper XVI	Unit.1 –Janapad Sahityad Swarup and Ithihas

Shivaji University, Kolhapur

ARDHAMAGADHI - PRAKRIT

वर्ग	सत्र	विषय	वगळलेला अभ्यासक्रम
बी.ए. भाग 1,2,3	1ते6	अर्धमागधी	बी.ए. भाग 1 अर्धमागधी- Compulsory पाइय—रयण—मंजूसिया (आवश्यक) प्रथम सत्र पेपर क्रमांक - A ३ विभाग (Module) मधील प्राकृत भाषा परीचय , प्राकृत साहित्य परीचय द्वितीय सत्र पेपर क्रमांक - B प्राकृत सट्टक साहित्य परीचय बी.ए. भाग 1 अर्धमागधी- Optional प्रथम सत्र पेपर क्रमांक-I प्राकृत भाषा सामान्य परीचय द्वितीय सत्र पेपर क्रमांक -II प्राकृत ग्रंथकाराचा परीचय बी.ए. भाग 2 अर्धमागधी तिसरे सत्र पेपर क्रमांक III व IV Unit.4 (घटक.4) चौथे सत्र पेपर क्रमांक V व VI Unit.4 (घटक.4) बी.ए. भाग 2 अर्धमागधी (I.D.S.) तिसरे सत्र पेपर क्रमांक I Unit.4 (घटक.4) चौथे सत्र पेपर क्रमांक II Unit.4 (घटक.4) बी.ए. भाग 3 अर्धमागधी पाचवे सत्र

			पेपर क्रमांक VII,VIII,IX,X,XII,XIII & XIV Unit.1 (घटक.1) पेपर क्रमांक XV Unit.4 (घटक.4) पेपर क्रमांक XVI Unit.4 (घटक.4)
--	--	--	--

विदेशी भाषा
वगळण्यात आलेला अभ्यासक्रम

Sr No.	Course Name	Paper No.	Sem III	Sem IV
1	M. A. in Russian	Paper I	Unit IV	Unit IV
2	M. A. in Russian	Paper II	---	---
3	M. A. in Russian	Paper III	C.T.Aitmatov : Burannyi polustanok, Belyi parakhod	Unit II
4	M. A. in Russian	Paper IV	---	---

वर्ग	विषय	वगळलेला अभ्यासक्रम
बी.ए. भाग 1 ते 3 एम.ए भाग 1 व 2	अर्थशास्त्र	सर्व पेपरच्या अभ्यासक्रमातील 4 घटकांपैकी (युनीट) चौथा घटक वगळण्यात यावा
बी.ए. भाग 1 ते 3 एम.ए भाग 1 व 2	राज्यशास्त्र	सर्व पेपरच्या अभ्यासक्रमातील 4 घटकांपैकी (युनीट) चौथा घटक वगळण्यात यावा
बी.ए. भाग 1 ते 3 एम.ए भाग 1 व 2	समाजशास्त्र	सर्व पेपरच्या अभ्यासक्रमातील 4 घटकांपैकी (युनीट) चौथा घटक वगळण्यात यावा
बी.ए. भाग 1 ते 3 एम.ए भाग 1 व 2	इतिहास	सर्व पेपरच्या अभ्यासक्रमातील 4 घटकांपैकी (युनीट) चौथा घटक वगळण्यात यावा
बी.ए. भाग 1 व 2	एन.एस.एस.	सर्व पेपरच्या अभ्यासक्रमातील 4 घटकांपैकी (युनीट) चौथा घटक वगळण्यात यावा
बी.ए. भाग 1 व 2	एन.सी.सी.	एन.सी.सी. (मिलीटरी सायन्स) चा पूर्ण अभ्यासक्रम विचारात घ्यावा

मानसशास्त्र अभ्यास मंडळ
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
बी.ए. 1 ते 3

वर्ग	सेमिस्टर	पेपर क्र.	अभ्यासक्रम कमी करण्यात यावा.
बी.ए. भाग 1	1	1	4.2 आणि 4.3 हे 2 Unit Modul 4 मधून कमी करण्यात यावेत
बी.ए. भाग 2	3	3	Modul 4 मधील युनिट 4.2 व 4.3 कमी करण्यात यावेत.
		4	Modul 4 मधील युनिट 4.2 व 4.3 कमी करण्यात यावेत.
बी.ए. भाग 2	3	1	Foundation Human Development Modul 4 मधील युनिट 4.2,4.3 व 4.4 कमी करण्यात यावेत
बी.ए. भाग 3	5	7	Modul 2 मधील युनिट 2.2 व 2.3
		8	Modul 4 मधील युनिट 4.2,4.3 व 4.4 वगळण्यात यावे.
		9	Modul 4 मधील युनिट 4.2,4.3 व 4.4 वगळण्यात यावेत.
		10	Modul 4 मधील युनिट 4.2,4.3 व 4.4 वगळण्यात यावेत.
		11	प्रात्यक्षिके (प्रयोग) 14 पैकी कोणतेही 6 ऐवजी 5 प्रयोग करण्यात यावेत. a) Stat मध्ये 2 पैकी 1 च असावे. b) Standard Deviation कमी करण्यात यावा.
एम.ए. भाग 1			
	सेमिस्टर	पेपर क्र.	
	1	1	Modul 3 मधील युनिट 3.2,3.3 व 3.4 भाग कमी करण्यात यावा.
		2	Modul 4 मधील युनिट 4.2,4.3 हा भाग कमी करण्यात यावा.
		3	Modul 4 मधील 4.2 कमी करण्यात यावा.
		4	Modul 4 मधील युनिट 4.2 व 4.3 कमी करण्यात यावा.
एम.ए. भाग 2 (समुपदेशन मानसशास्त्र)			
	सेमिस्टर	पेपर क्र.	
	3	9	Modul 4 मधील युनिट 4.2,4.3 4.4 व 4.5
		10	Modul 4 मधील युनिट 4.2,4.3 4.4 4.5 व 4.6
		11	Modul 4 मधील युनिट 4.2,4.3 4.4 व 4.5
		12	1. Group Testing मधील 3 पैकी कोणत्याही 2 चाचण्या घेणे 2. Case Studies 2 पैकी 1 Case Study घेणे
एम.ए. भाग 2 (चिकित्सा मानसशास्त्र)			
		पेपर क्र.	
		9	Modul 4 मधील 4.2,4.3 व 4.4
		10	Modul 4 मधील 4.2,4.3 व 4.4
		11	Modul 4 मधील 4.2 व 4.3
		12	Project – Individual Psychology Testing any four Tests (from 5 groups)
एम.ए. भाग 2 (औद्योगिक मानसशास्त्र) Industrial Psychology			
	सेमिस्टर		

	3	9	Modul 4 मधील Section II & III
		10	Modul 4 मधील 4.2,4.3 व 4.4
		11	Modul 4 मधील 4.2,4.3 4.4 4.5 व 4.6
		12	Practicum मधील Project Report मधील 5 ऐवजी 3 Test
एम.ए. Criminal Psychology गुन्हेगारी मानसशास्त्र			
		पेपर क्र.	
		9	Modul 4 मधील 4.2,4.3 व 4.4
		10	Modul 4 मधील 4.2,4.3 व 4.4
		11	Modul 4 मधील 4.2,4.3 व 4.4
		12	Practical 1. Experiments – any three 2. Psychological tests any three

विषय क्र. 2

1. सन 2020-21 मधील पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमातील Module 4 (Theory फक्त) कमी केले आहे.
2. B.A.III Sem –V Practical मध्ये 6 ऐवजी 5 प्रयोग आहेत. Standard Deviation कमी केले आहे व Sem –VI Practical मध्ये 6 ऐवजी 5 चाचण्या आहेत. Pearson's product moment correlation कमी केले आहे.
3. M.A I Sem II Section – I मधील 1 प्रयोग व Section – II मधील 1 चाचणी कमी केली आहे.
4. M.A II (Counselling) Sem-III Practicum मध्ये Interest Inventory कमी केली आहे व Sem-IV Self exploration journey for professional development as a Psychology हा भाग कमी केला आहे.
5. M.A II (Industrial) Sem-III Project Report साठी 5 ऐवजी 4 चाचण्या आहेत व Sem-IV Training Programme 6 ऐवजी 4 तासांचा करावयाचा आहे.
6. M.A II (Clinical) Sem-III Project साठी 5 ऐवजी 4 चाचण्या आहेत व Sem-IV Analysis of Hypothetical case एकच करावयाची आहे.
7. M.A II (Criminal) Sem-III 1 प्रयोग व 1 चाचणी कमी केली आहे व Sem-IV Visit Report दोन ऐवजी एकाच संस्थेवर करावयाचा आहे.

तत्वज्ञान व तर्कशास्त्र अस्थायी मंडळ
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (2020-21) पुढीलप्रमाणे कमी करणेत आले आहेत.

सत्र - 1	BA- I	तत्वज्ञान	पेपर नं. 1	युनिट - 4	अद्वैत वेदांत
	BA - I	वैज्ञानिक पध्दती (Compulsory) S.M	भाग 1	युनिट - 4	सामाजिक संशोधन तंत्रे
सत्र - 2	BA - I	तत्वज्ञान	पेपर नं. 2	युनिट - 4	जॉन लॉक
	BA - I	वैज्ञानिक पध्दती	पेपर नं. भाग 2	युनिट - 4	संगणक शिक्षण
सत्र - 3	BA - II	तत्वज्ञान	पेपर नं. 3	युनिट - 4	पर्यावरण विषयक संताचे विचार
	BA - II	तत्वज्ञान	पेपर नं. 4	युनिट - 4	राजकीय कृतीकार्यक्रम
	BA - II	तर्कशास्त्र (T) (IDS)	भाग 1	युनिट - 4	व्यवहित अनुमान
	BA - II	तर्कशास्त्र (M) (IDS)	भाग 1	युनिट - 4	निगामी सिध्दता
सत्र - 4	BA - II	तत्वज्ञान	पेपर नं. 5	युनिट - 4	शिक्षा विषयक सिध्दांत
	BA - II	तत्वज्ञान	पेपर नं. 6	युनिट - 4	समाजिक दुदिते
	BA - II	तर्कशास्त्र (T) (IDS)	पेपर भाग. 2	युनिट - 4	निसर्ग नियम व उपपादन
	BA - II	तर्कशास्त्र (M) (IDS)	पेपर भाग. 2	युनिट - 4	व्हेन आकृती
सत्र - 5	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.VII	युनिट - 4	योग दर्शन
Sem.V	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.VIII	युनिट - 4	इम्यून्युअल कांट
	BA - III	तर्कशास्त्र (T)	पेपर नं.IX(A)	युनिट - 4	व्यवहित अनुमान
	BA - III	तर्कशास्त्र (M)	पेपर नं.IX(B)	युनिट - 4	आकारिक सिध्दता
	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.X(A)	युनिट - 4	धर्माची अंगे
	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.X(B)	युनिट - 4	मीराबाई
	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.XI(A)	युनिट - 4	स्वामी विवेकानंद
	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.XI(B)	युनिट - 4	फलतः प्रामाण्यवाद व शिक्षण
सत्र - 6	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.XII	युनिट - 4	व्द्वैत दर्शन
Sem.VI	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.XIII	युनिट - 4	वास्तववाद
	BA - III	तर्कशास्त्र (T)	पेपर नं.XIV(A)	युनिट - 4	तर्कदोष
	BA - III	तर्कशास्त्र (M)	पेपर नं.XIV(B)	युनिट - 4	संस्थापकनिषेधाचा नियम व तार्किक सत्याची सिध्दता
	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.XV(A)	युनिट - 4	आत्म्याचे अमरत्व
	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.XV(B)	युनिट - 4	संत गाडगे महाराज
	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.XVI(A)	युनिट - 4	बर्ट्रांड रसेल
	BA - III	तत्वज्ञान	पेपर नं.XVI(B)	युनिट - 4	शिक्षण व राजकीय एकात्मता

पदव्युत्तर अभ्यासक्रम एम.ए भाग 1 व 2 सेमी. 1 ते 4 प्रत्येक पेपर व सेमिस्टरनुसार शेवटचे 4 थे युनिट कमी करण्यात आले आहे.

वरील पदवी पदव्युत्तर अभ्यासक्रम कमी करण्याचे धोरण फक्त 2020-21 साठी असेल याची नोंद घ्यावी.

विधी अस्थायी मंडळ
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

**Details of the reduced or curtailed syllabus of Law UG and PG and Diploma for the
Academic Year 2020-2021**

As per Resolution No. 2 in the BoS Meeting and the discussion in Faculty Meeting dt. 18/02/2021, I am submitting details about the reduction/curtailment in the syllabus of Graduate Three and Five Years Law Course and Post-Graduate i.e. LL.M. along with Diploma i.e. DIT, DLL Diploma in Cyber Law and ADR etc. as per directions as under.

We have reduced/curtailed last **TWO** units out of **EIGHT** units of each and every paper/Subject of all the semesters of UG and PG courses so also Diplomas, after through discussion in the meeting of Ad-hoc BoS (Law) on 18/02/2021.

FIVE YEAR LAW COURSE

(70:30 PATTERN)

SEMESTER - I

Sr. No	Subject Code	Paper	Subject	UNIT 7	UNIT 8
1	74781	I	Political Science – I (Local Self Government)	Local Self-Government and Empowerment of citizens	Constitutional Provisions on Local Self-government
2	74782	II	Political Science – II (Public Administration)	Independent Regulatory Commissions in India	Contemporary challenges of Public Administration
3	74783	III	English – I (Grammar and Usage)	Compositions Skills	Voluntary Communication Skills
SEMESTER - II					
6	74785	I	Political Science – III (Organization Administration of the State & Government)	Commissions in the State	Functionaries
7	74786	II	Economics – I (General Principles)	Economic Analysis of Law	Interactional Dimensions of Law and Economics
8	74787	III	History – I (General History)	Emancipation of Women and Law formation	Struggle against Caste-based Exploitation and Law
9	74788	IV	Sociology – I (General Principles)	Law and Society	Contemporary Social Issues in India
SEMESTER – III					

11	74790	I	Political Science – IV (Political Theory and Political Organization)	Forms of government – features, merit and demerits of	Organs of government
12	74791	II	SOCIOLOGY – II	Modern social legislations - i	Modern social legislations-II
13	74792	III	ECONOMICS – II	- Indian financial system	International economic environment
14	74793	IV	HISTORY – II (Legal History)	Legislatures in India (1892-1947)	Growth of legal profession in India
SEMESTER - IV					
15		I	Political Science – V (Foundation of Political Obligations)	The problem of obedience to unjust laws	Foundation of promissory and contractual liability
16		II	Political Science - VI (International Relations)	Regional organisations	World community and world government
17		III	English-II	Law and language	Legal maxims and legal terms

THREE YEAR LAW COURSE

(70:30 PATTERN)

SEMESTER - I

Sr. No	Subject Code	Paper	Subject	UNIT 7	UNIT 8
1	74835	I	LAW OF CONTRACT (GENERAL PRICIPLES OF CONTRACT AND SPECIFIC RELIEF)	Certain relation resembling those created by contract (quasi contract) (s. 68 -72)	Remedies for breach of contract
2	74836	II	CONSTITUTIONAL LAW - I (Fundamental Rights & Directive Principles of State Policy)	Constitutional and legal remedies (Art 32)	Directive principles, fundamental duties and social justice (Art 35-51a)
3	74837	III	LAW OF TORT & CONSUMER PROTECTION LAW	Defamation	The Consumer Protection Act, 1986
4	74838	IV	LAW OF CRIMES – I (Indian Penal Code)	Offences of False Evidence & Offences Relating to Documents and Property (Sec. 191 – 229A, 463-489E)	Offenses Relating to Sexual, Marriage (Sec. 375 – 377, 493-498A)
5	74839	V	FAMILY LAW - I	Conversion and its effect on family	Customary practices and State regulation
SEMESTER - II					

				UNIT 7	UNIT 8
6	74841	I	SPECIAL CONTRACT	Partnership	E- contracts
7	74842	II	CONSTITUTIONAL LAW – II	Judiciary under constitution	Constitutional process of adaptation and alteration
8	74843	III	FAMILY LAW - II	Gift under the Islamic law	Religious Endowments
9	74844	IV	ENVIRONMENTAL LAW	International Regime	Prevention of cruelty to animals
10	74845	V	PROFESSIONAL ETHICS ANDPROFESSIONALACCOUNTIN GSYSTEM	Only Unit No. 5 Cases & Selected Opinions Prescribed for Study.	
SEMESTER - III					
11	74847	I	JURISPRUDENCE	Liability	The law of obligations:
12	74848	II	PROPERTY LAW	The Maharashtra ownership of apartment Act, 1970	The real estate (regulation and development) Act 2016:
13	74849	III	COMPANY LAW	Minority rights and winding up of company	Corporate governance
14	74850	IV	PUBLIC INERNATIONAL LAW	Individual and state	Role of international organisations in resolving conflicts:
15	74851	V	CRIMINOLOGY, PENOLOGY AND VICTIMOLOGY	Victimology- nature and scope	Crime victims and role of institutions
SEMESTER - IV					
16		I	Interpretation of statutes	Interpretation of Constitutional principles	Interpretation with reference to subject matter and purpose
17		II	International Human Rights	Human rights protection mechanism at international level:	Human rights protection in India
18		III	Administrative Law	Settlement of disputes and grievance redressal procedures:	Right to information
19		IV	Banking and Insurance	General insurance contracts:	Regulation of insurance business:
20		V	Alternate Dispute Resolution	ADR in criminal justice system	New dimensions of ADR

THREE YEAR LAW COURSE /FIVE YEAR LAW COURSE**(80:20 / 100 PATTERN)****SEMESTER - I**

Sr. No	Subject Code	Paper	Subject	UNIT 7	UNIT 8
1	55247 / 64261	I	Political Science – I (Local Self Government)	Local Self-Government .	Functionaries.
2	55248 / 64262	II	Political Science – II (Public Administration)	Independent Regulatory Commissions in India	Contemporary challenges of Public Administration
3	55249 / 64263	III	English – I (Grammar and Usage)	Compositions Skills	Voluntary Communication Skills

SEMESTER - II

6	51066 / 64264	I	Political Science – III (Organization Administration of the State & Government)	State public service commission.	Parliamentary Functionaries
7	51067 / 64265	II	Economics – I (General Principles)	Economic Analysis of Law	Interactional Dimensions of Law and Economics
8	51068 / 64266	III	History – I (General History)	Economic history of India	Input of economical development on Indian History and culture
9	51069 / 64267	IV	Sociology – I (General Principles)	Major institutions of Indian Society	Tribe ,caste and class in Contemporary India

SEMESTER - III

11	51070 / 64268	I	POLITICAL SCIENCE – IV (Political Theory And Political Organization)	Forms Of Government – Features, Merit And Demerits Of	Organs Of Government
12	51071 / 64269	II	SOCIOLOGY – II	Sociology of law in India	New millennium problems
13	51072 / 64270	III	ECONOMICS – II	Indian Financial System	International Economic Environment
14	51073 / 64271	IV	HISTORY – II (Legal History)	Development of law order and powers	Legal Profession In India

SEMESTER - IV

15	51074 / 64272	IV	Political Science - V (Foundation of Political Obligations)	The Problem Of Obedience To	Foundation Of Promissory And
----	---------------	----	---	-----------------------------	------------------------------

				Unjust Laws:	Contractual Liability
16	51075 / 64273	IV	Political Science - VI (International Relations)	Regional Organisations	World Community And World Government
17	51076 / 64274	IV	English-II	Law And Language	Legal Maxims And Legal Terms

LL. B. SEMESTER - I / PRE LAW SEMESTER - V

Sr. No	Subject Code	Paper	Subject	UNIT 7	UNIT 8
1	64241 / 54868 / 51078 / 67343	I	LAW OF CONTRACT	Government as a Contracting Party and Standard Form Contract	Specific Relief
2	64242 / 54869 / 51079 / 67344	II	CONSTITUTIONAL LAW- I	Right to Constitutional Remedies— Art 32	Directive Principles of State Policy and Fundamental Duties—
3	64243 / 54870 / 51080 / 67345	III	LAW OF TORT & CONSUMER PROTECTION LAW	Consumer Dispute Redressal Agencies	Insurance of Motor vehicles against third party risks
4	64244 / 54871 / 51081 / 67346	IV	LAW OF CRIMES – I (Indian Penal Code)	Offences against Property.	Offences of False Evidence & Offences Relating To Documents.
5	64245 / 54872 / 51082 / 67347	V	FAMILY LAW - I	Matrimonial Remedies	Bar to matrimonial relief

LL. B. SEMESTER - II / PRE LAW SEMESTER - VI

6	64246 / 51108 / 51083 / 67348	I	SPECIAL CONTRACT	Partnership	E-Contracts
7	64247 / 51109 / 51084 / 67349	II	CONSTITUTIONAL LAW – II	Judiciary under Constitution	Constitutional process of Adaptation and alteration
8	64248 / 51110 / 51085 / 67350	III	FAMILY LAW - II	Wakf	Hindu Religious Endowment
9	64249 / 51111 / 51086 / 67351	IV	ENVIRONMENTAL LAW	Forest and greenery	International regime
10	64250 / 51112 / 51087 / 67352	V	Professional Ethics And professional Accounting System	Unit No. 5 Cases & Selected Opinions Prescribed for Study.	

LL. B. SEMESTER - III / PRE LAW SEMESTER - VII					
11	64251/ 51113 51088 / 67353	I	JURISPRUDENCE	Liability	The Law of Obligations
12	64252/ 51114 51089 / 67354	II	PROPERTY LAW	Of License	Of Apartment
13	64253/ 51115 51090 / 67355	III	COMPANY LAW	Oppression and Mismanagement- Winding up of Company	Special Legislations in Relation to Company:
14	64254/ 51116 51091 / 67356	IV	PUBLIC INTERNATIONAL LAW	Responsibility of State Under International Law:	War and Armed Conflict- Role of International Organisations
15	64255/ 51117 51092 / 67357	V	CRIMINOLOGY, PENOLOGY AND VICTIMOLOGY	Probation and Parole	Victimology, Nature and Scope:
LL. B. SEMESTER - IV / PRE LAW SEMESTER - VIII					
16	64256/ 51118 51093 / 67358	IV	Interpretation of statutes	Principles of Constitutional Interpretation:	General Clauses Act, 1897:
17	64257/ 51119 51094 / 67359	IV	International Human Rights	Human Rights in Global and Regional Perspectives:	Implementation of Human Rights:
18	64258/ 51120 51095 / 67360	IV	Administrative Law	Informal Methods of Settlement of Disputes and Grievance Redressal Procedures:	Right to Information Act, 2005.
19	64259/ 51121 51096 67361	IV	Banking and Insurance	General Insurance Contracts:	Grievance Redressal Mechanism:
20	64260/ 51122 51097 / 67362	IV	Alternate Dispute Resolution	7.1 Criminal law and alternative disputes resolution- 7.2 section 320 of Cr.P.C.- compoundable offences- with the consent of the parties- with the consent of the court- 7.3 Non-Compoundable- 7.4 revision of list – 2010 amendments- rationale 7.5 plea Bargaining – use and utility- Indian	8.1 New dimensions of ADR- some specific areas 8.2 Lok adalat, Nyaya Panchayat 8.3 Co-operative matters 8.4 Consumer matters 8.5 Accidental claims 8.6 Banking matters etc

				scenario	
LL. B. SEMESTER - V / PRE LAW SEMESTER - IX					
21	51098 / 67363	V	Civil Procedure & Limitation Act	The law of limitation	The Bombay Court Fees Act, 1959
22	51099 / 67364	V	Law of Evidence	General Principles of Examinations of Witnesses- various methods (Ss.134-167)	Evaluation of Evidence
23	51100 / 67365	V	Labour Law-I (Industrial Laws)	The Industries (Development & Regulation) Act, 1951	The Apprentices Act, 1961
24	51101 / 67366	V	Land Laws	Part C UNIT 7 The Land Acquisition Act, 1894 [As applicable in Maharashtra]	Part C UNIT 8 The Land Acquisition Act, 1894 [As applicable in Maharashtra]
25	51102 / 67367	V	Drafting, Pleading and Conveyance Since there are only Three Units in this subject, some part of Unit No. III is curtailed for theory examination as shown in next column.	3.6 Promissory Note 3.7 Will & Codicil 3.8 Trust deed 3.9 Agreement to Sell deed 3.10 Partnership deed 3.11 Guarantee Bond 3.12 Leave & License deed 3.13 Adoption deed 3.14 Partition Deed 3.15 Deed of declaration	
LL. B. SEMESTER - VI / PRE LAW SEMESTER - X					
26	51103 / 67368	VI	Law of Crimes-II (Criminal Procedure Code)	Execution, suspension, Remission & Commutation of Sentences (413-435)	Reforms and Preventive Measures of Criminal Procedure
27	51104 / 67369	VI	Intellectual Property Laws	The Information Technology Act, 2000	Traditional Knowledge and its Protection
28	51105 / 67370	VI	Labour Law-II (Social Security Laws)	Child Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986	The Unorganized workers and social security Act, 2008
29	51106 / 67371	VI	Principles of Taxation Laws	Assessment	Income Tax- Authorities and Procedure for Assessment
30		VI	Moot Court	Only ONE Moot Court out of Three is to be exempted or curtailed and not required to be taken.	

LL. M. (CBCS Semester PATTERN)

First Year LL. M. Semester - I

Sr. No	Subject Code	Paper	Subject	UNIT 7	UNIT 8
1		I	Law and Social Transformation in India	Children and the Law	Modernization and the Law
2		II	Indian Constitutional Law – New Challenges	Separation of Powers: Stress and Strain	Democratic Process
3		III	Legal Theory	Indian Legal Theory : Past Scenario	
4		IV	Law of Industrial and Intellectual Property (Business Law Group)	Special Problems of Proof of infringement	intellectual property and Human Rights
5		V	Law of Patents (Intellectual Property Group)	Offences, penalties and Miscellaneous matters	Patent and emerging issues
6		VI	Alternative Disputes Resolutions	Arbitration – I	Arbitration - II

First Year LL. M. Semester - II

Sr. No	Subject Code	Paper	Subject	UNIT 7	UNIT 8
1		I	Judicial Process	The concept of Justice	Relation between Law and Justice
2		II	Legal Education and Research Methodology	Preparation of the Research Design – III	Preparation of the Research Design – IV
3		III	Legal Sources and Concepts	Juridical Concepts - persons and property	Juridical Concepts – Liability and Obligations
4		IV	Information Technology Law (Business Law Group)	“No title”	“No title”
5		V	Law of Trademark (Intellectual Property Rights Group)	Passing Off	Offences and Penalties
6		VI	Introduction to Human Rights	Development Agencies and Human Rights	Freedoms

In earlier draft by inadvertence it was not mentioned now I am submitting the same.

Please make correction as under in the Syllabus of LL. M.

Second Year LL. M. Semester – III (CBCS Patter)

(GROUP – I (Business Law))

Sr. No	Subject Code	Paper	Subject	UNIT 7	UNIT 8
1	74887	I	Banking Law	Loans and Advances by Bank	Recent Trends of Banking system in India
2	74888	II	Insurance Law	Insurance against Third Party Risk – 1	Insurance against Third Party Risk – 2
3	74889	III	Law Relating to Consumer Protection and Competition	Competition Commission of India	Modern Dimensions of Completion Law
4	74890	IV	International Trade Laws	Protection of Domestic Industry	Regulation of Non-Tariff barriers

Second Year LL. M. Semester – III (CBCS Patter)

GROUP – I (Intellectual Property Law)

Sr. No	Subject Code	Paper	Subject	UNIT 7	UNIT 8
1	74891	I	Law of Copy rights	Registration of Copy rights	Regulatory Authority
2	74892	II	Law of Designs and Integrated Circuits, Geographical Indications and Confidential Information	Geographical Indication	Confidential Information
3	74893	III	Law of Intellectual Property and Bio-diversity	Food Security, Genetic Engineering and Bio-Technology	Convention on Biological Diversity
4	74894	IV	Law of Intellectual Property and Information Technology	Information Technology Act, 2000 - 1	Information Technology Act, 2000 - 2

Second Year of LL.M. Semester – IV (For Both Groups)

There is ONLY Dissertation in Semester - IV. Hence there shall be NO reduction or Curtailment in the syllabus.

भूगोल

Sr. No.	Class	Course / Paper No.	Course / Paper Title	Reduced Syllabus
1.	B. A./ B. A. B. Ed. Part I	I	Physical Geography	Module / Unit IV: Denudation
		II	Human Geography	Module / Unit IV: Agriculture
		I	STD	Module / Unit IV: Science, Technology and Human Health
		II	STD	Module / Unit IV: Science Technology in India's Defence and Ocean Research
2.	B. A. / B. A. B. Ed. Part II	III	Soil Geography	Module / Unit IV: Practical (Theory Only)
		IV	Resource Geography	Module / Unit IV: Practical (Theory Only)
		V	Oceanography	Module / Unit IV: Practical's (Theory Only)
		VI	Agricultural Geography	Module / Unit IV: Practical (Theory Only)
		IDS I	Concepts in Tourism Geography	Module / Unit IV: Impact of Tourism
			Cartography	Module / Unit IV: Representation of Earth's Surface
			Resource Geography of Maharashtra	Module / Unit IV: Water and Soil Resources in Maharashtra
		IDS II	Development and Planning of Tourism	Module / Unit IV: Tourism Centers in Maharashtra
			Cartography	Module / Unit IV: Introduction to Geographical Information System and Global Positioning System
			Resource Geography of Maharashtra	Module / Unit IV: Practical (Theory Only)
3.	B. A. / B. A. B. Ed. Part- III	VII	Evolution of Geographical Thought	Module / Unit IV: Trends in Geography
		VIII	Geography of India	Module / Unit IV: Agriculture and Industry
		IX	Population Geography	Module / Unit IV: Population Composition
			Social Geography	Module / Unit IV: Geographies of Welfare, Well Being and Social Problems in India
		X	Economic Geography	Module / Unit IV: Transport and Trade
		XI	Urban Geography	Module / Unit IV: Urban Problems and Issues
			Regional Planning and Sustainable Development	Module / Unit IV: Sustainable Development
		XII	Political Geography	Module / Unit IV: Resource Dispute and Conflicts
			Geography of Health and Wellbeing	Module / Unit IV: Health and Disease Patterns

B. A. / B. A. B. Ed. Part- III	XIII (Practical)	Map work and Map interpretation	Module No. I	1.1.1 Classification of Maps: Based on Scale and Purpose 1.2.4/ iii) Diagonal Scale
			Module No. II	2.2 /ii) Zenithal Polar Equal Area Projection 2.2/v) Mercator's Projection and Reference to Universal Transverse Mercator (UTM) Projection
			Module No. III	3.2/ 3.5.3 Projected Profile 3.2/ 3.5.4 Longitudinal Profile
			Module No. IV	4.3 Any one Toposheet Interpretation of Plain, Plateau and Mountain
			Module No. V	5.1 Study of Weather Instruments with reference to Principle, Mechanism and Function (All Instruments) 5.4 Any one Season
			Module No. VI	b) Proportional Circle c) Proportional Square
	XIV (Practical)	Advanced Tools, Techniques & Field Work in Geography	Module No. I	1.3 Application of Excel for Data Analysis
			Module No. IV	Statistical Methods and Techniques